

8. juni 2021

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 18. juni 2021

- 1) Forordning for kryptoaktiver og pilotregime for markeder baseret på en distribueret hovedbog
KOM(2020) 593, KOM(2020) 594, KOM(2020) 596
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 2) Forordning om digital operationel modstandsdygtighed i den finansielle sektor
KOM (2020) 595
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 3) Enslydende regler for anvendelse af reducerede momssatser i EU
KOM(2018) 20
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 4) Momsfritagelser af varer med almen interesse
KOM (2021) 181
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet
- 5) Fremskridtsrapport om styrkelse af bankunionen
KOM-dokument foreligger ikke
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervsministeriet
- 6) Økonomisk genopretning i EU: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)
KOM (2020) 408 2
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 7) Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten
KOM (2021) 530 8
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 8) Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester mv.
KOM(2021)500-527, KOM(2021)529 12
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 9) Aldringsrapporten for 2021
KOM-dokument foreligger ikke 25
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet
- 10) Forberedelse af G20-finansministtermøde, 7.-10. juli 2021
KOM-dokument foreligger ikke 31
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

Dagsordenspunkt 6: Økonomisk genopretning i EU: Implementering af genopretningsfaciliteten (RRF)

KOM (2020)408

1. Resume

EU's genopretningsfacilitet trådte i kraft i februar 2021, og de fleste EU-lande har primo juni afleveret deres genopretningsplaner til Kommissionen. Genopretningsplanerne skal herefter godkendes af ECOFIN efter indstilling fra Kommissionen.

ECOFIN ventes 18. juni 2021 igen at gøre status for arbejdet med implementering af genopretningsfaciliteten og landenes respektive genopretningsplaner. ECOFIN drøftede også sagen 19. januar 2021, 16. februar, 16. marts og 16. april 2021.

Kommissionen ventes også at orientere om den forventede proces for Kommissionens forslag til Rådets godkendelse af landenes genopretningsplaner i løbet af sommeren 2021. Kommissionen ventes også at orientere om, at samtlige EU-lande har ratificeret aftalen om en ny ordning for EU's egne indtægter, således at Kommissionen kan rejse finansiering til genopretningsfaciliteten ved at foretage obligationsudstedelser.

Udbetalinger af midler fra genopretningsfaciliteten til landene vil blive besluttet, når genopretningsplanerne er godkendt og i takt med at landene opnår milepæle og målsætninger i deres genopretningsplaner.

Der henvises til tidligere samlenotater og forelæggelser om forordningen om genopretningsfaciliteten i Folketingets Europaudvalg, senest forud for ECOFIN 16. april 2021.

2. Baggrund

EU-landene har i lyset af COVID-19-krisen aftalt et genopretningsinstrument ("Next Generation EU"), der tilvejebringer finansiering i form af fælles EU-lån på i alt 750 mia. euro, som udmøntes gennem en række EU-programmer, særligt en genopretningsfacilitet ("Recovery and Resilience Facility") på 672,5 mia. euro, heraf direkte støtte (tilskud) for op til 312,5 mia. euro, som følger en fastlagt fordelingsnøgle, og udlån for op til 360 mia. euro (alle 2018-priser). Rammerne for genopretningsfaciliteten er fastlagt i en forordning, som trådte i kraft 19. februar 2021.

Genopretningsplaner – prioriteter

Arbejdet med at operationalisere genopretningsfaciliteten er i gang. For at modtage midler fra genopretningsfaciliteten skal EU-landene hver især udarbejde nationale genopretningsplaner ("Recovery and Resilience Plans"), hvor landene beskriver de tiltag (reformer og investeringer), som den finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten (direkte støtte og lån) skal finansiere.

Genopretningsplanerne skal bidrage til at adressere landespecifikke anbefalinger som led i det økonomiske samarbejde i EU (det europæiske semester), grøn og digital

omstilling samt til at understøtte vækst, arbejdspladser, økonomisk robusthed og til økonomisk, social og territorial samhørighed.¹

Genopretningsplaner – proces

De afleverede genopretningsplaner skal vurderes af Kommissionen og efter forslag fra Kommissionen godkendes af ECOFIN med kvalificeret flertal.

Med EU-landenes ratificering af aftalen om en ny ordning for EU's egne indtægter ultimo maj kan Kommissionen foretage obligationsudstedelser til at rejse finansiering til af udbetalinger under genopretningsfaciliteten. Udbetalingerne vil blive besluttet, når ECOFIN har godkendt genopretningsplanerne, og i takt med at landene opnår milepæle og målsætninger i deres genopretningsplaner.

Udbetalinger fra genopretningsfaciliteten vil generelt ske i takt med, at landene opnår milepæle og målsætninger for reformer og investeringer, som er fastlagt i deres respektive genopretningsplaner og afspejlet i Rådets afgørelser om planerne. Kommissionen træffer beslutning om de enkelte udbetalinger efter høring af EU's økonomiske og finansielle komité (EFC).

Tabel 1

Genopretningsfaciliteten – tidslinje for operationalisering

Trin	Tidsperspektiv
Mulighed for at EU-landene afleverer udkast til genopretningsplaner til Kommissionen	Efter 15. oktober 2020
Dialog mellem Kommissionen og land	Løbende og/eller efter aflevering af udkast til genopretningsplan
Lande afleverer formelt deres genopretningsplaner	Fra forordning om genopretningsfaciliteten træder i kraft og som hovedregel inden 30. april 2021 ²
Kommissionen vurderer genopretningsplan iht. de i forordningen fastlagte kriterier	Inden for to måneder fra aflevering
Rådet tager stilling til godkendelse af genopretningsplan efter forslag fra Kommissionen iht. de fastlagte kriterier	Inden for fire uger fra forslag
Lande anmoder løbende om udbetalinger af finansiel assistance i takt med opnåelse af milepæle og målsætninger som fastlagt i genopretningsplaner	Kommissionen vurderer anmodning inden for to måneder fra anmodning

Kilde: Kommissionen, forordningen og genopretningsfaciliteten og egen tilvirkning.

Der har løbende været en uformel bilateral dialog mellem de enkelte lande og Kommissionen om landenes genopretningsplaner, herunder på basis af udkast til genopretningsplaner. Formålet med dialogen har været, at landene har haft mulighed for at styrke deres genopretningsplaner, forud for at planerne afleveres, herunder mhp.

¹ Link til Kommissionens hjemmeside om genopretningsfaciliteten, herunder retningslinjer for genopretningsplaner: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/recovery-coronavirus/recovery-and-resilience-facility_en.

² EU-landene kan vælge at aflevere deres genopretningsplaner i perioden 2021-23 (fra 15. oktober og som hovedregel inden 30. april i et givent år) mhp. at opnå adgang til den til landet allokerede direkte støtte og evt. lån fra genopretningsfaciliteten. 70 pct. af den direkte støtte tilkendes i 2021-22, mens de 30 pct. tilkendes i 2023. Et land kan vælge at aflevere en genopretningsplan, som vedrører den samlede direkte støtte i perioden 2021-23. Et land kan i perioden også vælge at aflevere en ny genopretningsplan, som ændrer eller træder i stedet for den oprindelige plan.

at sikre, at planerne lever op til de krav, som er fastlagt i forordningen om genopretningsfaciliteten.

Den danske genopretningsplan

Den danske genopretningsplan blev offentliggjort og afleveret til Kommissionen 30. april 2021.

Det blev i forbindelse med Aftale om Finansloven for 2021 og tilhørende delaftaler om stimuli og grøn genopretning, grøn skattereform og grøn vejtransport m.fl. besluttet at tilvejebringe finansiering fra EU's genopretningsfacilitet til aftalerne. Den danske genopretningsplan er udarbejdet med afsæt i de tiltrådte initiativer.

Kommissionen offentliggør kvartalvist prognoser for EU-landenes økonomiske nøgletal. På baggrund af Kommissionens seneste prognose skønnes den danske økonomi at klare sig relativt bedre end øvrige EU-lande, hvilket har betydning for skønnet for tildelingen af genopretningsmidler. Dansk tildeling afhænger af EU-landenes udvikling i BNP i perioden 2020-21. Den endelige danske tildeling fra EU's genopretningsfacilitet fastlægges i sommeren 2022 pba. den faktiske udvikling i EU-landenes BNP.

3. Formål og indhold

På rådsmødet 18. juni 2021 ventes ECOFIN i forlængelse af drøftelserne 19. januar, 16. februar, 16. marts og 16. april 2021 at gøre status for implementering af genopretningsfaciliteten og arbejdet med landenes nationale genopretningsplaner. De fleste EU-lande har primo juni afleveret deres genopretningsplaner til Kommissionen, *jf. bilag*.

Kommissionen ventes at give en overordnet status for udviklingen i arbejdet, herunder status for Kommissionens arbejde med at vurdere de afleverede genopretningsplaner, samt orientere om forventet proces for Kommissionens forslag til Rådets godkendelse af landenes genopretningsplaner i form af implementerende retsakter (*Council Implementing Decisions*). Det ventes, at ECOFIN skal tage stilling til forslagene fra Kommissionen hen over sommeren 2021.

Kommissionen ventes også at orientere om, at alle EU-lande har ratificeret aftalen om en ny ordning for EU's egne indtægter, som ligger til grund for genopretningsinstrumentet, der tilvejebringer finansiering til en række genopretningstiltag, særligt genopretningsfaciliteten.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig om ECOFIN-drøftelsen om implementering af genopretningsfaciliteten. Europa-Parlamentet lægger generelt vægt på, at lande som modtager finansiering fra genopretningsfaciliteten efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper, og at genopretningsplaner bidrager til bl.a. grøn og digital omstilling, samhørighed samt en styrket krisehåndtering.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser for gældende dansk ret.

Det bemærkes, at der med finansloven for 2021 er indarbejdet virkningen af en forventet hjemtagelse af midler fra EU's genopretningsfacilitet.

7. Konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Drøftelserne om implementering af genopretningsfaciliteten har ikke i sig selv statsfinansielle konsekvenser.

Udmøntningen af genopretningsfaciliteten vil have direkte negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke vil modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten i et omfang, som svarer til den andel af den direkte støtte, som Danmark skal finansiere med genopretningsinstrumentet.

Genopretningsplanerne kan have afledte positive statsfinansielle konsekvenser, i det omfang de opnår formålet med genopretningsfaciliteten, herunder økonomisk genopretning, grøn og digital omstilling samt vækst og arbejdspladser.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om forberedelse af EU-landenes genopretningsplaner har ikke i sig selv samfundsøkonomiske konsekvenser.

Genopretningsplanerne kan have positive samfundsøkonomiske konsekvenser, i det omfang de opnår formålet med faciliteten. Midler til Danmark som led i genopretningsinstrumentet kan understøtte den økonomiske genopretning, vækst, arbejdspladser samt grøn og digital omstilling i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Drøftelserne om forberedelse af EU-landenes genopretningsplaner har ikke erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Genopretningsplaner kan have positive erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang de opnår formålet med faciliteten.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landenes ventes generelt at tage en drøftelse om implementering af genopretningsfaciliteten til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage en drøftelse om implementering af genopretningsfaciliteten til efterretning.

Regeringen støtter generelt, at finansiel assistance fra genopretningsfaciliteten base-res på landenes genopretningsplaner, hvor landene fastlægger deres tiltag for at opnå formålene med faciliteten, herunder styrkelse af vækst og beskæftigelse og investeringer i grøn og digital omstilling mv.

For danske generelle prioriteter vedr. genopretningsfaciliteten henvises til samleno-tat og forelæggelser, herunder forhandlingsoplægget i Folketingets Europaudvalg 16. juni 2020 og forelæggelsen forud for ECOFIN 6. oktober 2020.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Samlenotat om Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet tilgik Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 9. juni 2020, forud for forelæggelse til forhand-lingsoplæg 16. juni 2020, forud for ECOFIN 6. oktober 2020, 19. januar, 16. fe-bruar, 16. marts og 16. april 2021.

Grund- og nærhedsnotat om genopretningsfaciliteten er oversendt til Europaud-valget 25. juni 2020.

Bilag

Tabel 1

Status for EU-landenes afleverede genopretningsplaner—primo juni 2021

Land	Plan afleveret	Ansøgt finansiel assistance (mia. euro)	
		Direkte støtte	Lån
Belgien	30. april	5,9	0
Bulgarien			
Cypern	17. maj	1,0	0,2
<i>Danmark</i>	<i>30. april</i>	<i>1,6</i>	<i>0</i>
Estland			
Finland	27. maj	2,1	0
Frankrig	29. april	40,9	0
Grækenland	28. april	17,8	12,7
Irland	28. maj	1,0	0
Italien	30. april	68,9	122,6
Kroatien	15. maj	6,4	0
Letland	30. april	1,8	0
Litauen	15. maj	2,2	0
Luxembourg	30. april	0,1	0
Malta			
Nederlandene			
Polen	3. maj	23,9	12,1
Portugal	22. april	13,9	2,7
Rumænien	31. maj	14,3	15,0
Slovakiet	29. april	6,6	0
Slovenien	30. april	1,8	0,7
Spanien	30. april	69,5	0
Sverige	28. maj	3,2	0
Tjekkiet	2. juni	7,1	0
Tyskland	28. april	27,9	0
Ungarn	12. maj	7,2	0
Østrig	30. april	4,5	0

Kilde: Kommissionens pressemeddelelser om indleverede genopretningsplaner

Dagsordenspunkt 7: Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten

KOM (2021) 530

1. Resume

ECOFIN ventes pba. et forslag fra Kommissionen at tildele Rumænien en revideret henstilling om at bringe det faktiske underskud under 3 pct. af BNP med frist i 2024. Forslaget om en revideret henstilling fremsættes, fordi Kommissionen vurderer, at Rumæniens nuværende henstilling (der blev udarbejdet lige i begyndelsen af COVID-19-krisen) ikke længere udgør et relevant grundlag for tilrettelæggelse af finanspolitikken i lyset af COVID-19-krisen. Der ventes generel opbakning blandt EU-landene til Kommissionens forslag om en revideret henstilling.

Regeringen lægger vægt på, at EU-landene lever op til EU's fælles regler om finanspolitik, så der sikres en sund økonomisk udvikling til gavn for vækst og beskæftigelse i de enkelte lande og i EU som helhed, og så man forebygger nye gældskriser. Regeringen kan støtte Kommissionens forslag om en revideret EDP-henstilling til Rumænien.

2. Baggrund

Kommissionen vurderer løbende EU-landenes offentlige finanser i relation til EU's finanspolitiske regler i Stabilitets- og Vækstpagten. Kommissionen har 2. juni 2021 offentliggjort forslag til Rådet til håndtering af Rumæniens eksisterende henstilling under Stabilitets- og Vækstpagten i form af tildeling af en revideret henstilling, som vil erstatte den eksisterende henstilling.

Rumæniens eksisterende henstilling

Rådet tildelte 3. april 2020 Rumænien en henstilling om at nedbringe et uforholdsmæssigt stort underskud (en EDP-henstilling), fordi Rumænien ikke efterlevede reglerne om et faktisk underskud på maksimalt 3 pct. af BNP. Rumæniens underskud blev dengang opgjort til 4,0 pct. af BNP i 2019, og det ventedes at stige til 6,9 pct. af BNP i 2020 og 7,7 pct. af BNP i 2021.

Henstillingen af 3. april 2020 indebar krav om at bringe det faktiske underskud under 3 pct. af BNP i 2022 samt krav om strukturelle forbedringer (både angivet ved mål for den strukturelle saldo og for nettoudgiftsvæksten³, jf. tabel 1).

Tabel 1

Krav til de offentlige finanser i Rumæniens nuværende EDP-henstilling af 3. april 2020

Pct. af BNP	2020	2021	2022
Krav til niveauet af den faktiske saldo	Mindst -3,6	Mindst -3,4	Mindst -2,8
Krav til forbedring af den strukturelle saldo	Mindst 0,5	Mindst 0,8	Mindst 0,8
Krav til nettoudgiftsvækst	Højst 8,2	Højst 5,5	Højst 5,5

Kilde: Rådets EDP-henstilling til Rumænien, 3. april 2020 (2020/C 116/01)

³ Nettoudgiftskravet i EDP-henstillingen sætter et benchmark for væksten i et konkret mål for de offentlige udgifter (bl.a. justeret for renteudgifter og konjunkturbetingede ledighedsudgifter), som er kalibreret med henstillingens krav til forbedring af den faktiske og den strukturelle saldo. Hvis et land gennemfører diskretionære tiltag, som øger indtægterne (fx indførelse af eller stigning i konkrete skatter), kan udgifterne øges yderligere og fortsat være forenelige med tilpasningen i struktursaldoen og den faktiske saldo.

Rumæniens efterlevelse af henstillingen overvåges løbende af Kommissionen. Kommissionen offentliggjorde således en meddelelse 18. november 2020, som fulgte op på den oprindelige henstilling. Det blev i meddelelsen vurderet, at Rumænien ikke så ud til at være på sporet til at efterleve henstillingen. I lyset af den exceptionelle situation og store usikkerhed i forbindelse med COVID-19-krisen, konkluderede Kommissionen dog, at der ikke skulle tages nye skridt i sagen på daværende tidspunkt. Kommissionen ville i stedet revurdere situationen i foråret 2021 på baggrund af konkrete regnskabstal for 2020.

Hjemmel

Forslag under Stabilitets- og Vækstpagtens korrigerende del⁴, herunder tildeling og revidering af EDP-henstillinger, har hjemmel i TEUF artikel 126. Ved rådsbeslutninger om uforholdsmæssigt store underskud og tildeling af (reviderede) henstillinger under artikel 126 træffer Rådet afgørelse med kvalificeret flertal, hvor landene ikke kan stemme om deres egne sager. Danmark har stemmeret i sager om andre ikke-eurolande (herunder Rumænien), men ikke i sager om eurolande. Forordning 1467/97, som bl.a. udmønter TEUF artikel 126, giver mulighed for at revidere et lands EDP-henstilling i tilfælde af et alvorligt økonomisk tilbageslag i EU, forudsat at det ikke er til fare for den finanspolitiske holdbarhed på mellemlang sigt (denne fleksibilitetsmulighed er en del af den fleksibilitet, som Kommissionen omtaler som ”den generelle undtagelsesklausul”), jf. *forordning 1467/97, artikel 3(5)*. Der henvises til separat dagsordenspunkt i samlenotatet vedr. ”Det europæiske semester” for uddybning vedr. den generelle undtagelsesklausul.

3. Formål og indhold

Kommissionen har 2. juni 2021 fremsat forslag til Rådet om en revideret EDP-henstilling til Rumænien med nye krav til Rumæniens finanspolitik i lyset af, at den finanspolitiske og økonomiske situation har ændret sig betydeligt, siden Rumæniens oprindelige EDP-henstilling blev vedtaget i april 2020. Kommission vurderer således, at Rumæniens nuværende henstilling ikke længere udgør et relevant grundlag for tilrettelæggelse af finanspolitikken i den aktuelle situation. Kommissionen henviser til, at forordning 1467/97, artikel 3(5), tillader, at Rumænien tildeles en revideret henstilling, der er tilpasset situationen.

Den foreslåede reviderede henstilling indeholder et krav om at nedbringe **det faktiske underskud** til 8,0 pct. af BNP i 2021, 6,2 pct. af BNP i 2022, 4,4 pct. af BNP i 2023 og 2,9 pct. af BNP i 2024 samt forbedre **den strukturelle saldo** med 0,7 pct. af BNP i 2021, 1,8 pct. af BNP i 2022, 1,7 pct. af BNP i 2023 og 1,5 pct. af BNP i 2024. Det fremgår, at kravet om forbedring af den strukturelle saldo indebærer, at Rumænien skal sikre en **nettoudgiftsvækst** på højst 3,4 pct. i 2021, 1,3 pct. i 2022, 0,9 pct. i 2023 og 0,0 pct. af BNP i 2024.

⁴ Dvs. reglerne om, at det faktiske underskud ikke må overstige 3 pct. af BNP (*”3 pct.-grænsen”*), og at den offentlige bruttogæld ikke må overstige 60 pct. af BNP eller skal falde i et passende tempo, hvis den alligevel overstiger 60 pct. af BNP.

Kravene indebærer, at Rumænien skal gennemføre sin allerede planlagte finanspolitik i 2021 og sikre yderligere tiltag i 2022 og frem for at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP til fristen i 2024.

Rumænien skal 15. oktober 2021 rapportere om sine gennemførte tiltag mhp. at nå målene i den reviderede henstilling.

Tabel 2

Udvalgte nøgletal for de offentlige finanser i Rumænien og krav i den foreslåede reviderede henstilling

<i>Pct. af BNP</i>	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Faktisk saldo	-4,4	-9,2	-8,0	-7,1	-6,8	-6,8
- <i>Krav i henstilling</i>	-	-	<i>Mindst -8,0</i>	<i>Mindst -6,2</i>	<i>Mindst -4,4</i>	<i>Mindst -2,9</i>
Strukturel saldo	-4,7	-7,5	-6,9	-6,4	-6,5	-6,9
Ændring i strukturel saldo	-1,5	-2,8	0,7	0,5	-0,1	-0,4
- <i>Krav i henstilling</i>	-	-	<i>Mindst 0,7</i>	<i>Mindst 1,8</i>	<i>Mindst 1,7</i>	<i>Mindst 1,5</i>
Nettoudgiftsvækst (pct.)	14,0	16,2	3,4	5,5	6,5	5,7
- <i>Krav i henstilling (pct.)</i>	-	-	<i>Højst 3,4</i>	<i>Højst 1,3</i>	<i>Højst 0,9</i>	<i>Højst 0,0</i>
Bruttogæld	35,3	47,3	49,7	52,7	-	-

Anm.: Ændringerne i den strukturelle saldo kan afvige fra år-til-år-forskellen i niveauerne pga. afrundinger.

Kilde: Kommissionens forårsprognose (maj 2021) samt Kommissionens forslag til en revideret EDP-henstilling til Rumænien (COM(2021) 530) og tilhørende *staff working document* (SWD(2021) 530).

4. Europa-Parlamentets holdning

Ikke relevant.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ingen direkte statsfinansielle eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Sunde og holdbare offentlige finanser i EU-landene generelt, herunder efterlevelse af landenes henstillinger og dermed lavere underskud, gæld og renter, vil understøtte stabilitet, vækst og beskæftigelse i EU.

Andre EU-landes sikring af sunde og holdbare offentlige finanser kan således have positive effekter på den samlede økonomiske udvikling i Europa og dermed Danmark.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt at kunne støtte Kommissionens forslag om en revideret henstilling til Rumænien.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen lægger generel vægt på, at EU-landene lever op til EU's fælles regler om finanspolitik, således at der sikres en sund økonomisk udvikling til gavn for vækst og beskæftigelse i de enkelte lande og i EU som helhed. Det væsentligste overordnede hensyn hermed er at forebygge nye gældskrises og skadevirkningerne heraf for beskæftigelse og velfærd. Der skal i den aktuelle situation tages højde for COVID-19-krisen på linje med de gældende regler.

Regeringen kan støtte Kommissionens vurderinger og forslag om en revideret henstilling til Rumænien.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om tildeling af Rumæniens oprindelige henstilling i april 2020 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til skriftlig orientering forud for ECOFIN 17. marts 2020 (ECOFIN-mødet blev sidenhen aflyst). Der henvises til samlenotat oversendt til udvalget 5. marts 2020.

Dagsordenspunkt 8: Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester mv.

KOM(2021)500-527, KOM(2021)529

1. Resume

Kommissionen offentliggjorde 2. juni 2021 en pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU.

Pakken indeholder bl.a. Kommissionens udkast til landeanbefalinger om finanspolitik. Kommissionen lægger op til to enslydende anbefalinger til alle EU-landene med fokus på at sikre finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt og forbedre kvaliteten og sammensætningen af de offentlige finanser. Foruden de to enslydende anbefalinger modtager EU-landene en anbefaling om finanspolitikken i 2022, der tager højde for det pågældende lands gældsniveau.

Kommissionens pakke indeholder også dybdegående analyser for de 12 EU-lande, der i Kommissionens varslingsrapport blev vurderet til at være i risiko for makroøkonomiske ubalancer. Kommissionen konkluderer p.b.a. de dybdegående analyser, at alle 12 lande har makroøkonomiske ubalancer, hvoraf tre lande (Grækenland, Italien og Cypern) har alvorlige makroøkonomiske ubalancer.

I en horisontal meddelelse, der opsummerer Kommissionens pakke, meddeler Kommissionen, at betingelserne er opfyldt for, at den generelle undtagelsesklausul også er aktiv i 2022. Kommissionen oplyser, at der er tale om en helbedsvurdering af økonomien, som bl.a. inddrager, at BNP-niveauet i EU som helhed ventes at nå tilbage på 2019-niveauet i 4. kvartal 2021, mens BNP-niveauet i euroområdet først ventes at nå 2019-niveauet i 1. kvartal 2022.

Kommissionens pakke indeholder også en rapport om EU-landenes efterlevelse af de finanspolitiske regler, hvori det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke bør træffes beslutninger om at tildele henstillinger til EU-landene under proceduren for uforholdsmæssigt store underskud.

Regeringen noterer sig indholdet i Kommissionens pakke og kan generelt støtte Kommissionens udkast til landeanbefalinger og konklusioner i de dybdegående analyser. Regeringen vil tage Kommissionens vurdering af betingelserne for den fortsatte anvendelse af den generelle undtagelsesklausul samt Kommissionens beslutning om ikke at tildele henstillinger på nuværende tidspunkt til efterretning.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde 2. juni 2021 en pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU. Pakken indeholder bl.a. Kommissionens udkast til landeanbefalinger om finanspolitik, dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer samt en horisontal meddelelse om bl.a. den generelle undtagelsesklausul og rapporter om EU-landenes finanspolitik.

Landeanbefalinger om finanspolitik

Som led i det europæiske semester fremlægger EU-landene hvert år senest i april stabilitets- eller konvergensprogrammer (SCP) og nationale reformprogrammer (NRP).

Stabilitets- og konvergensprogrammerne (programmer for henholdsvis eurolande og ikke-eurolande) fremlægger normalt det enkelte lands mål og økonomisk-politiske tiltag vedr. udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt samt mål for finanspolitikens langsigtede holdbarhed. Programmerne redegør for landenes planer for overholdelse af reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder efterlevelse af eventuelle henstillinger om at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP. Ikke-eurolande redegør desuden for penge- og valutakurspolitikken.

De nationale reformprogrammer redegør bl.a. for landenes opfølgning på EU's landeanbefalinger fra året før samt for indsatsen med at efterleve FN's verdensmål.

På baggrund af EU-landenes programmer offentliggør Kommissionen hvert år i maj eller juni udkast til landeanbefalinger og udtalelser om landenes programmer. Kommissionen har dog indført en række midlertidige tilpasninger af det europæiske semester i 2021 mhp. at tilpasse semesteret til arbejdet med genopretningsplaner mv. under genopretningsfaciliteten. De midlertidige tilpasninger af det europæiske semester for 2021 medfører bl.a., at Kommissionen ikke fremlægger udkast til normale landeanbefalinger i 2021 med fokus på bl.a. strukturpolitiske udfordringer, men blot fremlægger anbefalinger vedr. landenes finanspolitik. Kommissionens udkast til rådsudtalelse vil også primært vedrøre stabilitets- og konvergensprogrammerne og således ikke de nationale reformprogrammer. Temaerne i de nationale reformprogrammer, herunder strukturpolitik, reformer og investeringer, håndteres i stedet ifm. landenes genopretningsplaner og Kommissionens vurderinger heraf.

Dybdegående analyser om makroøkonomiske ubalancer

Tilpasningerne af det europæiske semester for 2021 har også medført, at Kommissionen ikke offentliggør sine vanlige landerapporter i 2021 (offentliggøres normalt i februar), der bl.a. indeholder dybdegående analyser for de EU-lande, der er blevet vurderet til at have risici for ubalancer ifm. samarbejdet om makroøkonomiske ubalancer. De dybdegående analyser om ubalancer for 2021 er som følge af tilpasningerne af semesteret blevet offentliggjort sammen med Kommissionens udkast til landeanbefalinger om finanspolitik og rådsudtalelser om EU-landenes stabilitets- og konvergensprogrammer. Kommissionen offentliggjorde således dybdegående analyser for de 12 lande⁵, der i Kommissionens varslingsrapport af 18. november 2020 blev vurderet til at være i fare for at opleve makroøkonomiske ubalancer.

⁵ Tyskland, Irland, Spanien, Nederlandene, Sverige, Frankrig, Kroatien, Italien, Portugal, Cypern, Rumænien og Grækenland.

Horisontal meddelelse om den generelle undtagelsesklausul mv.

Parallelt med anbefalingerne vedr. landenes finanspolitik og de dybdegående analyser har Kommissionen også offentliggjort en horisontal meddelelse, der blandt andet opsummerer anbefalingerne og de dybdegående analyser.

Meddelelsen gør også status for den overordnede håndtering af EU-landenes finanspolitik og de finanspolitiske regler i lyset af krisen, herunder Kommissionens anvendelse af den såkaldte generelle undtagelsesklausul og betingelserne for dens fortsatte anvendelse i **2022**. Med den generelle undtagelsesklausul henviser Kommissionen til fleksibilitet i EU's fælles finanspolitiske regler i Stabilitets- og Vækstpagten, der overordnet indebærer, at der kan tages højde for *alvorlige økonomiske tilbageslag i EU eller euroområdet* ifm. vurderinger af EU-landenes finanspolitik.

Kommissionen offentliggjorde oprindeligt 20. marts **2020** en meddelelse (KOM(2020)123) om aktivering af den generelle undtagelsesklausul. I meddelelsen henviste Kommissionen til, at EU var ramt af et alvorligt økonomisk tilbageslag.

Kommissionen meddelte efterfølgende ifm. sin årlige strategi for bæredygtig vækst af 17. september 2020 og i et offentligt brev til EU-landene af 19. september 2020⁶, at undtagelsesklausulen også ville være aktiv i **2021**.

Kommissionen har senest i en meddelelse af 3. marts 2021 oplyst, at man i vurderingen af, om undtagelsesklausulen fortsat vil finde anvendelse i **2022**, vil bero på en helhedsvurdering af økonomien med et hovedkriterium om, hvornår BNP i EU og euroområdet skønnes at nå et niveau omtrent som i 2019 inden COVID-19 krisen⁷.

Rapport om EU-landenes offentlige finanser

Som en del af pakken 2. juni 2021 offentliggjorde Kommissionen også **rapporter om EU-landenes efterlevelse af de fælles finanspolitiske regler**, idet TEUF artikel 126.3 fastslår, at Kommissionen skal offentliggøre en rapport om et EU-land, hvis det pågældende land vurderes ikke at efterleve de fælles finanspolitiske reglers kriterier vedrørende offentlig gæld (gælden må højst udgøre 60 pct. af BNP eller skal reduceres tilstrækkeligt hurtigt, hvis den alligevel overskrider 60 pct. af BNP) og faktiske underskud (det faktiske underskud må højst udgøre 3 pct. af BNP) i et givent år.

I rapportererne skal der foretages en helhedsvurdering mhp. at vurdere, om der foreligger et uforholdsmæssigt stort underskud og bør tildeles en henstilling om at nedbringe underskuddet/gælden. Vurderingen omfatter bl.a., hvorvidt en overskridelse af underskudsgrænsen er *lille*, *midlertidig* og *exceptionel*, samt hvorvidt gæld over 60 pct. af BNP reduceres tilstrækkeligt hurtigt. Dertil inddrages en række relevante

⁶ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-and-fiscal-policy-coordination/eu-economic-governance-monitoring-prevention-correction/stability-and-growth-pact/applying-rules-stability-and-growth-pact_en

⁷ KOM(2021)105

faktorer, bl.a. vedr. landenes finanspolitiske holdbarhed og den økonomiske situation.

Kommissionen offentliggjorde også sidste år (20. maj 2020) rapporter under artikel 126.3 om de offentlige finanser i alle EU-landene undtagen Rumænien (som havde en eksisterende henstilling, *jf. separat punkt i samlenotatet om Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten*). Her konkluderede Kommissionen, at alle lande bortset fra Bulgarien overskred Stabilitets- og Vækstpagtens kriterium om offentlige underskud, mens Frankrig, Spanien og Belgien ikke vurderedes at opfylde kriteriet om gælds niveauer under 60 pct. af BNP. Kommission vurderede i sine rapporter i maj 2020, at der på tidspunktet ikke burde træffes beslutninger om at igangsætte proceduren for uforholdsmæssigt store underskud og tildele landene henstillinger i lyset af situationen med COVID-19 og den store usikkerhed om den økonomiske udvikling.

Videre proces og hjemmel

Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester og det finanspolitiske samarbejde i EU ventes drøftet på ECOFIN 18. juni. Anbefalingerne til landenes finanspolitik og Rådets udtalelser om landene stabilitets- og konvergensprogrammer ventes godkendt i skriftlig procedure i løbet af juni.

Vedtagelse af landeanbefalinger har hjemmel i TEUF artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4. Vedtagelse af udtalelse om stabilitets- og konvergensprogrammer har hjemmel i Stabilitets- og Vækstpagtens forordning 1466/97 som senest ændret ved forordning 1175/2011.

3. Formål og indhold

Kommissionen offentliggjorde 2. juni 2021 en pakke med udkast til landeanbefalinger om finanspolitik og rådsudtalelser om EU-landenes konvergens- eller stabilitetsprogrammer samt dybdegående analyser om lande i risiko for at opleve ubalancer. Som del af pakken offentliggjorde Kommissionen også en tilhørende horisontal meddelelse om Kommissionens fokus i anbefalingerne og de dybdegående analyser samt Kommissionens anvendelse af de finanspolitiske regler, herunder den generelle undtagelsesklausul. Kommissionen offentliggjorde endvidere rapporter om alle EU-landes efterlevelse af de finanspolitiske regler på nær Rumænien, der har en henstilling om at nedbringe sit offentlige underskud. (Rumæniens sag behandles separat i samlenotatet om Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten).

Kommissionens udkast til anbefalinger om EU-landenes finanspolitik

For alle EU-lande på nær Rumænien (der har en henstilling) lægger Kommissionen op til **tre finanspolitiske landeanbefalinger**; dels to enslydende anbefalinger til alle lande og dels én anbefaling, der tager højde for det pågældende lands offentlige gælds niveau.

Kommissionen lægger for alle EU-lande (på nær Rumænien) op til følgende enslydende anbefalinger:

1. Når de økonomiske forhold tillader det, skal EU-landene føre finanspolitik mhp. at sikre sunde offentlige finanser og finanspolitisk holdbarhed på mellem-lang sigt. Samtidig skal investeringerne styrkes mhp. at øge vækstpotentialet.
2. For at sikre en bæredygtig og inklusiv genopretning bør EU-landene være særligt opmærksomme på kvaliteten og sammensætningen af de offentlige finanser – både på indtægts- og udgiftssiden. EU-landene skal prioritere bæredygtige og væksthæmende investeringer, herunder særligt investeringer der understøtter den grønne og digitale omstilling. EU-landene skal endvidere prioritere finanspolitiske strukturreformer, der bidrager til at sikre finansiering til politiske prioriteringer og til de offentlige finansers langsigtede holdbarhed, herunder ved at styrke dækningsgraden, tilstrækkeligheden og holdbarheden af sundhedssystemerne samt sikre adgang til sociale sikkerhedsnet for alle.

Foruden de to enslydende anbefalinger lægger Kommissionen op til, at EU-lande, som Kommissionen i denne sammenhæng vurderer til at have lav og moderat gæld af Kommissionen (anbefalingen foreslås til lande, der i 2020 havde gæld op til ca. 90 pct. af BNP), modtager en anbefaling, der lægger vægt på følgende:

3. EU-landene (med lave og moderate offentlige gælds niveauer) anbefales at forsatte med at føre lempelig finanspolitik i 2022, herunder vha. genopretningsfaciliteten, og samtidig fastholde investeringer, der finansieres nationalt.

Danmark, Estland, Luxembourg, Bulgarien, Tjekkiet, Sverige, Letland, Litauen, Malta, Nederlandene, Polen, Slovakiet, Finland, Tyskland, Ungarn, Slovenien, Øst-rig og Kroatien vurderes af Kommissionen at have lav eller moderat offentlig gæld, og de modtager således et udkast til anbefaling med fokus på ovenstående indhold. Der er mindre variationer i de enkelte landes anbefalinger, men Danmarks anbefaling har ovenstående ordlyd.

Foruden de to enslydende anbefalinger lægger Kommissionen op til, at EU-lande, som Kommissionen i denne sammenhæng vurderer til at have høj offentlig gæld (anbefalingen foreslås til lande, der i 2020 havde en gæld over ca. 110 pct. af BNP), modtager en anbefaling, der lægger vægt på følgende:

4. EU-landene (med høje offentlige gælds niveauer) anbefales at benytte genopretningsfaciliteten til at finansiere investeringer, der understøtter genopretningen, og samtidig føre sund finanspolitik. EU-landene anbefales at fastholde investeringer, der finansieres nationalt, men samtidig begrænse væksten i nationalt finansierede løbende udgifter.

Belgien, Frankrig, Cypern, Spanien, Portugal, Italien og Grækenland vurderes af Kommissionen at have høj offentlig gæld, og de modtager derfor et udkast til anbefaling med fokus på ovenstående indhold. Der er dog mindre variationer i de enkelte landes anbefalinger.

Kommissionen lægger op til, at Rumænien tildeles en landeanbefaling, der afspejler indholdet i Rådets henstilling til Rumænien om at nedbringe landets offentlige underskud, *jf. separat punkt i samlenotatet om Implementering af Stabilitets- og Vækstpagten.*

Kommissionens udkast til rådsudtalelse om det danske konvergensprogram

Kommissionen lægger med sin pakke af anbefalinger og rådsudtaleser op til, at Rådet skal vedtage en udtalelse om det danske konvergensprogram, der bl.a. lægger vægt på følgende:

- Danmarks offentlige underskud var i 2020 på 1,1 pct. af BNP, mens den offentlige gæld steg til 42,2 pct. af BNP. Den primære saldo blev svækket med 5,1 pct.-point af BNP i 2020, hvilket bl.a. dækker over diskretionære finanspolitiske tiltag mhp. at understøtte økonomien svarende til i alt 2,8 pct. af BNP og automatiske stabilisatorer. Danmark har derudover gennemført en række tiltag mhp. at sikre likviditet til virksomheder og husholdninger via. bl.a. udskudt skat og garantier svarende til i alt 28 pct. af BNP.
- Kommissionen offentliggjorde 20. maj en rapport om Danmarks offentlige finanser. I rapporten vurderes det overordnet set, at Danmark ikke vil opfylde kriteriet om et offentligt underskud på maksimalt 3 pct. af BNP i 2021 ifølge Danmarks konvergensprogram, mens Kommissionen i sin forårsprognose selv skønner et dansk underskud på under 3 pct. af BNP i 2021.
- De makroøkonomiske antagelser, der ligger til grund for budgetfremskrivningerne i konvergensprogrammet vurderes at være forsigtige i 2021 og realistiske i 2022. I konvergensprogrammet for 2021 skønnes en realvækst i BNP på 2,1 pct. i 2021 og 3,8 pct. i 2022. Til sammenligning skønner Kommissionen i sin prognose af 12. maj 2021 en realvækst i Danmarks BNP på 2,9 pct. i 2021 og 3,5 pct. i 2022. Forskellene i skønnene i konvergensprogrammet og Kommissionens prognose skyldes forskelle i antagelserne om udviklingen i pandemien og de relaterede restriktioner.
- I konvergensprogrammet skønnes et faktisk offentligt underskud på 1,1 pct. af BNP i 2020, som øges til 3,3 pct. af BNP i 2021, mens den offentlige gæld ventes at falde fra 42,2 pct. af BNP i 2020 til 40,7 pct. af BNP i 2021. Konvergensprogrammet viser en ændring i den primære saldo i 2021 på -3,2 pct. af BNP sammenlignet med niveauet fra før krisen i 2019, hvilket bl.a. dækker over diskretionære finanspolitiske tiltag på 1,2 pct. af BNP og automatiske stabilisatorer. Kommissionens prognose af 12. maj skønner et lavere underskud end konvergensprogrammet på den primære saldo i 2021 som følge af mere optimistiske bagvedliggende antagelser (i Kommissionens prognose skønnes et underskud på 2,1 pct. af BNP i 2021).
- Som reaktion på pandemien og den medfølgende økonomiske krise har Danmark gennemført en række tiltag mhp. at øge kapaciteten i sundhedssystemet, inddæmme pandemien og understøtte de sektorer og borgere, der har været særligt udfordret af pandemien. Tiltagene har begrænset det økonomiske tilbageslag, hvilket på sigt også vil begrænse krisens effekt på offentlige underskud og gæld. Finanspolitiske tiltag skal understøtte genopretningen uden at foregribe den fremtidige finanspolitiske udvikling. Derfor skal tiltagene ikke medføre en

vedvarende byrde for de offentlige finanser. Hvis EU-landene gennemfører permanente tiltag, skal de finansieres, så effekten af tiltagene på de offentlige finanser er neutral på mellemlang sigt. Tiltagene gennemført i Danmark i 2020 og 2021 har været på linje med Rådets landeanbefalinger fra 20. juli 2020. De diskretionære finanspolitiske tiltag gennemført i 2020 og 2021 var midlertidige eller blev modvirket af modgående tiltag.

- I konvergensprogrammet antages investeringerne og reformerne finansieret af genopretningsfaciliteten at udgøre 0,2 pct. af BNP i 2021, 0,2 pct. af BNP i 2022, 0,1 pct. af BNP i 2023, 0,1 pct. af BNP i 2024 og 0,03 pct. af BNP i 2025. Kommissionen har inkluderet tilskuddene fra genopretningsfaciliteten i sine skøn.
- I konvergensprogrammet skønnes det faktiske offentlige underskud at falde til 0,9 pct. af BNP i 2022, herunder særligt som følge af en tilbagerulning af støttetiltagene gennemført i 2020 og 2021. Den offentlige gæld skønnes at stige til 41,3 pct. af BNP i 2022. Disse skøn er i overensstemmelse med skønnene i Kommissionens prognose fra 12. maj 2021 (i Kommissionens prognose skønnes et faktisk underskud på 1,4 pct. af BNP i 2022 og en offentlig gæld på 38,8 pct. af BNP i 2022). Baseret på Kommissionens prognose, estimeres den samlede finanspolitiske lempelse i Danmark i 2022 at udgøre 1,6 pct. af BNP. Bidragene til lempelsen fra genopretningsfaciliteten ventes at forblive positive. De nationalt finansierede investeringer vil have en neutral effekt, mens nationalt finansierede primære løbende udgifter skønnes at have en negativ effekt.
- Kvaliteten af budget- og udgifts tiltag er særligt vigtig. Finanspolitiske strukturreformer mhp. at forbedre sammensætningen af de nationale budgetter kan styrke vækstopotentialet, øge råderummet og bidrage til den langsigtede finanspolitiske holdbarhed. Pandemien har øget behovet for reformer mhp. at sikre mere efficiente og retfærdige skatte- og afgiftssystemer. Pandemien har samtidigt øget behovet for at øge kvaliteten og niveauet af bærdygtige og væksthremmende investeringer, der fremme vækstopotentialet, økonomisk og social robusthed samt den grønne og digitale omstilling. Genopretningsfaciliteten vil bidrage til at forbedre sammensætningen af de nationale offentlige finanser.
- I konvergensprogrammet skønnes det faktiske offentlige underskud at falde fra 0,7 pct. af BNP i 2023 til 0,6 pct. af BNP i 2024 inden den faktiske saldo skønnes i balance i 2025. Baseret på konvergensprogrammets skøn estimeres den overordnede finanspolitiske lempelse at være på 0,2 pct. af BNP i hhv. 2023 og 2024. Bidragene til lempelsen i 2023 og 2024 fra genopretningsfaciliteten ventes at forblive positiv, men 0,1 pct.-point lavere end i 2022 målt som andel af BNP. De nationalt finansierede investeringer skønnes at have negativ effekt, mens nationalt finansierede primære løbende udgifter skønnes at have en neutral effekt. De gennemsnitlige potentielle årlige vækst over de kommende 10 år estimeres til 3,5 pct. Dette estimat tager dog ikke højde for reformer indeholdt i Danmarks genopretningsplan, som kan fremme vækstopotentialet yderligere.
- I konvergensprogrammet ventes den offentlige gæld at fælde fra 41,6 pct. af BNP i 2023 til 41,3 pct. af BNP i 2024. Danmark vurderes til at have lave risici relateret til den finanspolitiske holdbarhed.

Kommissionens dybdegående analyser

Kommissionen bemærker i sin horisontale meddelelse, at der generelt er identificeret de samme makroøkonomiske ubalancer som i 2020, men at der generelt er forøgede risici forbundet med ubalancerne. Kommissionen vurderer, at implementeringen af genopretningsfaciliteten vil kunne bidrage til at reducere de makroøkonomiske ubalancer.

I de 12 dybdegående analyser når Kommissionen frem til, at **12 lande oplever makroøkonomiske ubalancer**, hvoraf tre lande vurderes at have alvorlige ubalancer, jf. *tabel 1*. Det er de samme tre lande, som blev vurderes til at have alvorlige makroøkonomiske ubalancer ifm. med samarbejdet om makroøkonomiske ubalancer i 2020.

Kommissionen vurderer, at COVID-19-pandemien ikke har skabt nye ubalancer, men har medført øgede risici forbundet med eksisterende ubalancer, herunder ift. offentlig og privat gæld, der er steget betragteligt. Gældsstigningerne skyldes bl.a. finansiering af støttetiltag under COVID-19. Kommissionen nævner desuden, at andelen af misligholdte lån kan stige, når støttetiltagene udfases.

Tabel 1**Konklusioner i de dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer, juni 2021**

Kategorisering		Beskrivelse af ubalancer
Lande		
Cypern	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Højt niveau af misligholdte lån. Stort betalingsbalanceunderskud.
Italien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, svag udvikling i produktiviteten og vækstpotentialet. Udfordret banksektor og højt niveau af misligholdte lån. Høj ledighed.
Grækenland	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld og høj udlandsgæld. Banksektoren er udfordret af en høj andel misligholdte lån. Høj ledighed og lav potentiel økonomisk vækst.
Kroatien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Lav potentiel vækst.
Frankrig	Ubalancer	Høj offentlig gæld, lav produktivitetsvækst og svag konkurrenceevne.
Irland	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland.
Nederlandene	Ubalancer	Stort overskud på betalingsbalancen. Høj privat gæld.
Portugal	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland og lav produktivitetsvækst. Banksektor udfordret af en høj andel misligholdte lån.
Spanien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Høj ledighed.
Sverige	Ubalancer	Høj og voksende gæld blandt husholdningerne. Overvurderede boligpriser.
Tyskland	Ubalancer	Højt og vedvarende overskud på betalingsbalancen som følge af lavt investeringsniveau i den private og offentlige sektor.
Rumænien	Ubalancer	Stort betalingsbalanceunderskud som et resultat af lempelig finanspolitik.

Kilde: Anneks 1 i Kommissionens meddelelse om økonomisk samarbejde 2021, KOM(2021)500,

Den generelle undtagelsesklausul

Kommissionen vurderer i sin pakke af 2. juni 2021 på basis af Kommissionens forårsprognose af 12. maj 2021, **at betingelserne er opfyldt for, at den generelle undtagelsesklausul også er aktiv i 2022**. Kommissionen oplyser, at der er tale om en helhedsvurdering af økonomien, som bl.a. inddrager, at BNP-niveauet i EU ventes at nå tilbage på 2019-niveauet i 4. kvartal 2021, mens BNP-niveauet i euroområdet i 2019 først nås i 1. kvartal 2022. Kommissionen peger også på, at **betingelserne for at deaktivere klausulen i 2023 ventes opfyldt på baggrund af forårsprognosen**, dog uden at Kommissionen konkluderer endeligt på dette.

Den konkrete virkning af undtagelsesklausulen afhænger fortsat af Kommissionens implementering, herunder eventuelle udspil til egentlige formelle beslutninger i Rådet om gennemførelse af de fælles finanspolitiske rammer og regler.

Kommissionen har i lyset af den store usikkerhed om de offentlige finanser og den økonomiske udvikling foreløbig valgt ikke at tage initiativ til anvendelse af reglerne i form af tildeling af nye henstillinger om korrektion af underskud over 3 pct. af BNP eller om efterlevelse af reglerne om mål for strukturel saldo og strukturelle budgetforbedringer.

Kommissionens rapport vedr. EU-landenes offentlige finanser

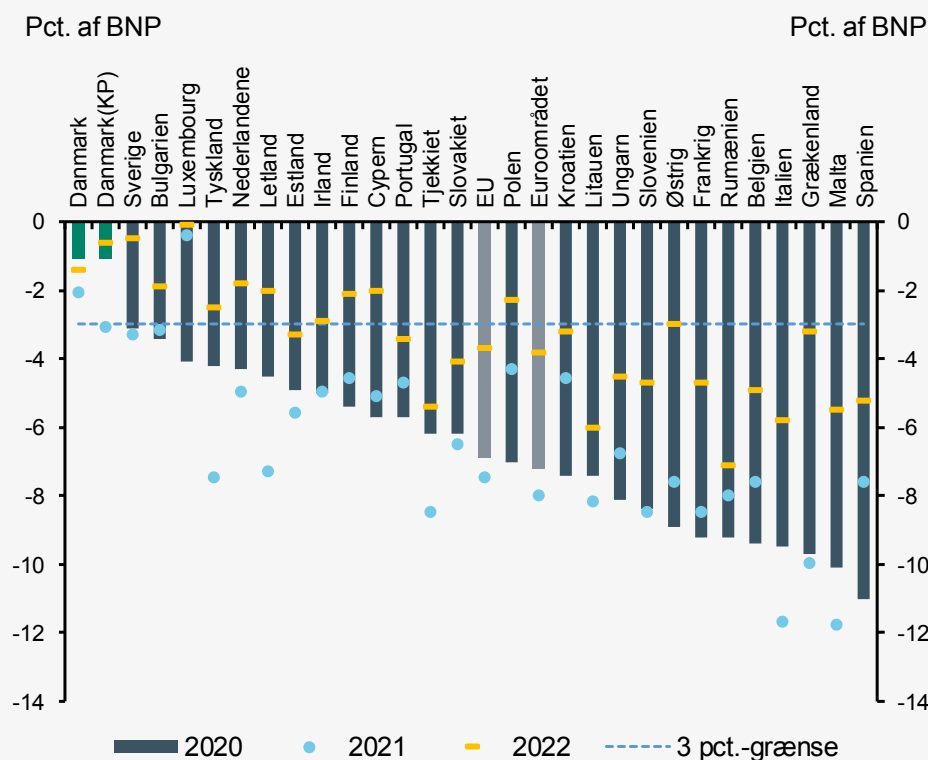
Kommissionen har 2. juni 2021 offentliggjort en rapport om de offentlige finanser i 2020 og 2021 i relation til Stabilitets- og Vækstpagtens grænser for alle EU-lande undtagen Rumænien.

Ift. **underskudskriteriet**, oplyser Kommissionen, at alle lande har et underskud, der overstiger 3 pct. af BNP i 2020 og/eller 2021. For Danmarks vedkommende er underskuddet under 3 pct. af BNP i 2020 (både Danmarks konvergensprogram og Kommissionens forårsprognose opgør underskuddet i 2020 til 1,1 pct. af BNP). I 2021 er det danske underskud opgjort til 3,3 pct. af BNP i Danmark konvergensprogram, mens Kommissionen forårsprognose skønner et underskud på 2,1 pct. af BNP.

Kommissionens helhedsvurdering peger på, at overskridelserne af 3 pct.-grænsen i Danmark, Sverige og Bulgarien er både *exceptionelle*, *små* og *midlertidige*. I det lys vurderer Kommissionen, at underskudskriteriet er overholdt i Danmark, Sverige og Bulgarien. For de øvrige 23 lande i rapporten (alle andre EU-lande undtagen Rumænien), finder Kommissionen derimod i sin helhedsvurdering, at underskudskriteriet *ikke* er overholdt.

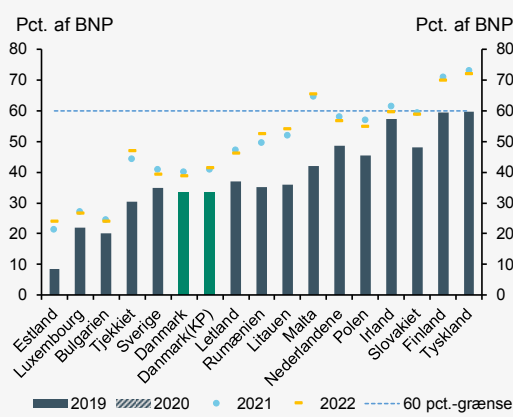
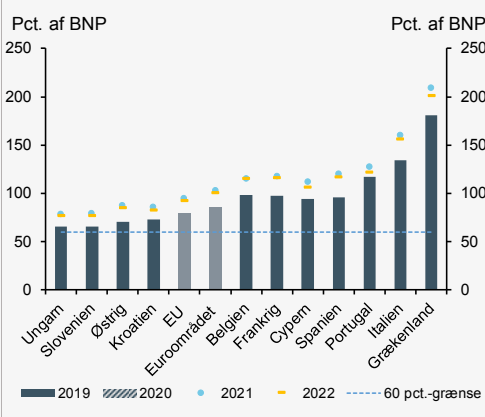
Ift. **gældskriteriet**, oplyser Kommissionen, at Belgien, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Cypern, Ungarn, Østrig, Portugal, Slovenien, Slovakiet og Finland havde gæld på over 60 pct. af BNP i slutningen af 2020. Kommissionens helhedsvurdering peger på, at Belgien, Tyskland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Cypern, Ungarn, Østrig, Portugal, Slovenien og Finland ikke overholder gældskriteriet, fordi deres gæld ikke reduceres tilstrækkeligt hurtigt. Omvendt overholder Slovakiet gældskriteriet, idet de ventes at bringe gælden under 60 pct. af BNP i 2021.

Samlet set konkluderer Kommissionen, at der på nuværende tidspunkt **ikke bør træffes beslutninger om at tildele henstillinger** og placere lande i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud. Det skal ses i lyset af: 1) fortsat stor usikkerhed, 2) det aftalte finanspolitiske modsvar under COVID-19-krisen i EU og 3) Rådets landespecifikke anbefalinger af 20. juli 2020.

Figur 1**Faktisk saldo i EU-landene**

Anm.: Danmark(KP) angiver tallene fra Danmarks konvergensprogram 2021. Øvrige tal stammer fra Kommissionens forårsprognose 2021.

Kilde: Danmarks konvergensprogram, april 2021, og Kommissionens forårsprognose, maj 2021.

Figur 2**Bruttogæld i EU-lande med gæld under 60 pct. af BNP i 2019****Figur 3****Bruttogæld i EU-lande med gæld over 60 pct. af BNP i 2019**

Anm.: Danmark(KP) angiver tallene fra Danmarks konvergensprogram 2021. Øvrige tal stammer fra Kommissionens forårsprognose 2021.

Kilde: Danmarks konvergensprogram, april 2021, og Kommissionens forårsprognose, maj 2021.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres om sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester og samarbejdet om finanspolitik ventes ikke i sig selv have samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der har foreløbigt været støtte til en finanspolitisk strategi med midlertidige og målrettede finanspolitiske lempelser i lyset af krisen, og landene ventes generelt at støtte Kommissionens konkrete landeanbefalinger om finanspolitik, der generelt lægger op til fortsat finanspolitisk understøttelse af de europæiske økonomier samt fokus på at sikre finanspolitisk holdbarhed på mellemlang sigt.

EU-landene ventes samtidig at notere sig Kommissionens vurdering af, at betingelserne for, at den generelle undtagelsesklausul er aktiv i 2022, vil være opfyldt.

EU-landene ventes at notere sig Kommissionens rapporter om landenes finanspolitik og de dybdegående analyser. EU-landene ventes generelt tilfredse med, at ingen lande (på nær Rumænien) tildeles EDP-henstillinger på nuværende tidspunkt.

10. Regeringens generelle holdning

Man kan fra dansk side støtte landeanbefalinger om finanspolitik og rådsudtalelser på linje med de foreliggende udkast fra Kommissionen.

Fra dansk side noterer man sig Kommissionens udkast til Rådets udtalelse om det danske konvergensprogram samt udkast til anbefalinger til Danmark, der generelt vurderes at være på linje med regeringens prioriteter.

Regeringen noterer sig Kommissionens horisontale meddelelse om bl.a. den videre implementering af EU's finanspolitiske regler, herunder Kommissionens anvendelse af den generelle undtagelsesklausul.

Regeringen noterer sig Kommissionens rapport om EU-landenes efterlevelse af de finanspolitiske regler og beslutning om ikke at foreslå EDP-henstillinger til EU-landene.

Regeringen støtter generelt, at EU-landene gennemfører målrettede og midlertidige tiltag afstemt med den sundhedsmæssige og økonomiske situation. Samtidig bør landene – i takt med at økonomierne kommer tilbage på sporet – gradvist rette mere fokus på at sikre sunde og holdbare offentlige finanser, så det finanspolitiske råderum i landene genopbygges over tid for at være forberedt på nye kriser.

Regeringen noterer sig Kommissionens dybdegående analyser om makroøkonomiske ubalancer og støtter generelt konklusionerne heri. Regeringen støtter generelt en effektiv implementering af makroudbalanceproceduren mhp. at EU-lande med ubalancer kan få reduceret disse, så svage konjunkturer og økonomiske tilbageslag i enkelte lande ikke medfører kriser i hele EU med vidtrækkende konsekvenser for de europæiske borgere, herunder ikke mindst de dårligst stillede.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Kommissionens varslingsrapport af 18. november 2020 med udpegning af 12 lande til dybdegående analyser i 2021, blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 1. december 2020.

Folketingets Europaudvalg blev orienteret skriftligt om Kommissionens aktivering af den såkaldte *generelle undtagelsesklausul* ifm. det uformelle videomøde i ECOFIN 23. marts 2020. Kommissionens udmelding om den fortsatte brug af klausulen i 2021 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering ifm. punktet ”Evaluering af det europæiske semester 2020 og vejen frem i en genopretningskontekst” forud for ECOFIN 6. oktober 2020. Kommissionens meddelelse om finanspolitik i lyset af COVID-19-krisen af 3. marts 2021 blev forelagt Folketingets Europaudvalg til orientering forud for ECOFIN 16. marts 2021.

Dagsordenspunkt 9: Aldringsrapporten for 2021

1. Resume

ECOFIN ventes 18. juni at drøfte aldringsrapporten for 2021 samt vedtage rådskonklusioner vedr. rapporten og dens fremskrivninger og vurderinger af de aldringsrelaterede udgifter.

Aldringsrapporten viser, at de samlede aldringsrelaterede offentlige udgifters andel af BNP i EU som helhed ventes at stige med 1,9 pct.-point fra 2019 til 2070, hvor de skønnes at udgøre 25,9 pct. af BNP. Størstedelen af udviklingen kan tilskrives øgede udgifter til sundheds- og ældrepleje. Der er dog store variationer landene imellem.

Rådskonklusionerne ventes at fremhæve hovedbudskaberne fra aldringsrapporten og lægge vægt på behovet for fortsatte reformer mhp. at imødegå de ventede aldringsrelaterede offentlige udgiftsstigninger og styrke den finanspolitiske holdbarhed.

Man kan fra dansk side tilslutte sig rapporten og støtte rådskonklusionerne med det ventede hovedindhold.

2. Baggrund

Den økonomisk-politiske komite (EPC) og Kommissionen har udarbejdet en opdateret rapport om budgetmæssige udfordringer relateret til den aldrende befolkning, *aldringsrapporten for 2021*, på baggrund af Eurostats opdaterede befolkningsfremskrivning fra 2020 samt et sæt af fælles fremskrivningsmetoder og antagelser. Aldringsrapporten blev senest udgivet i 2018.

3. Formål og indhold

ECOFIN ventes 18. juni 2021 at drøfte og endossere aldringsrapporten for 2021 samt vedtage rådskonklusioner vedr. rapporten og dens fremskrivninger af aldringsrelaterede offentlige udgifter.

Aldringsrapporten for 2021

Aldringsrapporten indeholder en fremskrivning af alle 27 EU-landes aldringsrelaterede offentlige udgifter – opdelt på fire hovedområder (pensioner, sundhed, ældrepleje og uddannelse) – frem til 2070.

Rapportens fremskrivninger peger på, at de samlede aldringsrelaterede offentlige udgifters andel af BNP i EU som helhed stiger med 1,9 pct.-point fra 2019 til 2070 (hvor de ventes at udgøre 25,9 pct. af BNP). Det afspejler især en stigning i udgifterne til sundhed og ældrepleje på hhv. 1,1 pct.-point og 0,9 pct.-point. Offentlige pensioner skønnes derimod kun at vokse med 0,1 pct.-point som andel af BNP frem mod 2070, trods en stigning på 1,1 pct.-point i perioden frem til 2045. Udviklingen varierer dog væsentligt mellem landene afhængigt af deres fremskridt med pensionsreformer. Udgifter til uddannelse i EU som helhed skønnes at falde med 0,2 pct.-point som andel af BNP i perioden.

Ifølge rapporten skønnes de samlede aldersrelaterede udgifters andel af BNP at falde frem mod 2070 i otte EU-lande: Grækenland, Estland, Portugal, Frankrig, Letland, Spanien, Kroatien, Italien, Litauen og Spanien. I alle disse lande skønnes

pensionsomkostningernes andel af BNP desuden at falde (med over 3 pct.-point i Grækenland og Portugal). De aldersrelaterede udgifters andel af BNP skønnes at stige moderat i fem lande: Danmark, Litauen, Cypern, Bulgarien og Sverige. Der skønnes større stigninger (mere end 3 pct.-point) i de aldersrelaterede udgifters andel af BNP i de øvrige 14 EU-lande: Tyskland, Finland, Østrig, Polen, Nederlandene, Belgien, Tjekkiet, Irland, Rumænien, Ungarn, Malta, Slovenien, Luxembourg og Slovakiet.

De samlede aldersrelaterede udgifters andel af BNP skønnes at stige 0,4 pct.-point mere i perioden fra 2019 til 2070 end i rapporten fra 2018. Det skyldes især, at en større andel af befolkningen skønnes at være ældre, samt at en række lande har udskudt eller tilbagerullet tidligere pensionstiltag, hvilket skønnes at øge pensionsudgifterne.

For Danmark skønnes en *stigning* i de samlede aldringsrelaterede offentlige udgifters andel af BNP på i alt 1,5 pct.-point i perioden (fra 25,4 til 26,9 pct. af BNP). Stigningen i Danmarks samlede aldringsrelaterede udgifter er således lidt lavere end den gennemsnitlige stigning i EU i perioden, mens niveauet er lidt højere i Danmark. Udviklingen i Danmark afspejler, at udgifter til sundhed og ældrepleje skønnes at *stige* med 4,3 pct.-point som andel af BNP, mens udgifter til pensioner og uddannelse skønnes at *falde* over perioden (med hhv. 2,0 og 0,8 pct.-point som andel af BNP), hvilket bl.a. skal ses i lyset af, at pensionsalderen er levetidsindekseret. Ift. aldringsrapporten fra 2018 er væksten i de aldringsrelaterede udgifter frem mod 2070 opjusteret med ca. 0,3 pct.-point. Det skyldes primært en teknisk justering i opgørelsen af udgifter til ældrepleje.

Fremskrivningen bygger på en række antagelser vedrørende den demografiske og makroøkonomiske udvikling. I rapporten antages, at den potentielle realvækst i BNP forbliver forholdsvis stabil over fremskrivningsperioden, men lavere end tidligere årtier. Den gennemsnitlige potentielle årlige realvækst forventes at være 1,2 pct. frem til 2030 for derefter at stige til 1,3 pct. i perioden 2030-2040 og 1,4 pct. fra 2040 til 2070. Væksten skønnes at stige over perioden som følge af en antagelse om øget arbejdsproduktivitetsvækst. Over fremskrivningsperioden som helhed (2019-2070) ligger den ventede gennemsnitlige potentielle årlige realvækst i BNP i EU på 1,3 pct. (mod 1,7 pct. i perioden 1996-2019).

I rapporten beskrives en række alternative scenarier, hvor der er ændret på centrale bagvedliggende antagelser i fremskrivningerne, herunder bl.a. et scenarie hvor forventningerne til væksten i totalfaktorproduktiviteten nedjusteres, hvilket medfører lavere forventet realvækst i BNP og dermed større stigninger i aldringsudgifterne som andel af BNP. Derudover medtager rapporten to scenarier med alternative antagelser om udviklingen i COVID-19-pandemien og dens påvirkning på den demografiske og økonomiske udvikling. De alternative scenarier for pandemien viser bl.a., at aldringsomkostningernes andel af BNP vil stige, hvis COVID-19-krisen medfører negative strukturelle ændringer af de europæiske økonomier.

Rådskonklusioner vedr. aldringsrapporten 2021

ECOFIN ventes på baggrund af aldringsrapporten 2021 at vedtage rådskonklusioner med følgende hovedindhold:

- Rådet understreger, at de aldrende befolkninger i EU medfører væsentlige udfordringer ift. finanspolitikken langsigtede holdbarhed, særligt i lyset af den øgede offentlige gæld sfa. COVID-19-krisen. Den offentlige gæld i EU ventes generelt at forblive høj et stykke tid, omend der er stor usikkerhed om den økonomiske situation. Rådet understreger, at det er særdeles vigtigt, at finanspolitikkerne tager højde for risici relateret til finanspolitisk holdbarhed samt genopretningen. Rådet er enig i, at indtil sundhedskrisen er overstået, og genopretningen har fået tilstrækkeligt fat, er det nødvendigt at understøtte økonomien med finanspolitikken på passende vis. Rettidige, midlertidige og målrettede tiltag mhp. at understøtte den økonomiske aktivitet og reducere krisens langsigtede økonomiske konsekvenser er vigtige for den langsigtede finanspolitiske holdbarhed, og en for tidlig tilbagerulning af den finanspolitiske støtte skal undgås. Rådet bekræfter vigtigheden af ambitiøse reformer og produktive investeringer mhp. at fremme vækstpotentialet og fuldt ud udnytte mulighederne fra genopretningsfaciliteten og de øvrige genopretnings tiltag i EU.
- Rådet endosserer aldringsrapporten for 2021 og prognoserne for EU-landene og noterer, at prognoserne i rapporten dækker aldringsrelaterede offentlige udgifter (pension, sundhed og ældrepleje og uddannelse).
- Rådet fremhæver hovedkonklusionerne fra aldringsrapporten for 2021:
 1. Andelen af ældre ift. personer i den erhvervsaktive alder i EU skønnes at stige på lang sigt. Mens der i dag er tre personer i den erhvervsaktive alder for hver person over 65 år, vil der i 2070 være mindre end to. Den fortsatte forøgelse af levetiden vil bidrage til aldringen af befolkningen. Fertilitetsraten vil samtidig fortsat ligge under det niveau, der isoleret set vil opretholde befolkningstallet. Aldringen af befolkningen og den lave fertilitetsrate skønnes ikke opvejet af immigration til EU.
 2. Det forventede fald i andelen af personer i den erhvervsaktive alder vil hæmme væksten på lang sigt, og arbejdsproduktiviteten alene vil skulle drive væksten. Den gennemsnitlige årlige BNP-vækst i EU ventes overordnet stabil på 1,3 pct. på langt sigt under antagelse af en væsentlig stigning i totalfaktorproduktiviteten. Under mere pessimistiske antagelser om væksten i totalfaktorproduktiviteten skønnes den gennemsnitlige årlige vækst at være 1,1 pct. Der er væsentlige forskelle i vækstpotentialet på tværs af EU-landene.
 3. De samlede aldringsrelaterede udgifters andel af EU's BNP skønnes at stige med 1,9 pct.-point mellem 2019 og 2070 og dermed nå 25,9 pct. af BNP i 2070, omend der er store forskelle landene imellem. I et scenarie med lavere vækst i totalfaktorproduktiviteten ventes udgifternes andel af BNP at stige med 2,4 pct.-point i perioden og dermed beløbe sig til 26,4 pct. af BNP i 2070. Medtages ikke-demografiske udgifter (fx udgifter til ny medicin og teknologi) samt andre udgifter til sundheds- og ældreplejen skønnes en stigning i udgifternes andel af BNP på op mod 4,9 procentpoint. I euroområdet skønnes de samlede aldringsrelaterede udgifter at stige

- med 1,7 procentpoint i basisscenariet, mens udgifternes skønnes at stige med 2,2 procentpoint i scenariet med lavere vækst i totalfaktorproduktiviteten og med 4,4 procentpoint i scenariet med ikke-demografiske udgifter.
4. De offentlige udgifter til pension forventes at stige med 1,1 pct.-point af BNP i perioden frem til 2045 og efterfølgende at falde frem mod 2070 til ca. samme niveau som i 2019 (11,6 pct. af BNP i EU). De skønnede pensionsudgifters andel af BNP er dog højere under mindre positive makro-økonomiske og demografiske antagelser. Fx vil der være tale om en stigning på 1,3 procentpoint frem mod 2045, og de samlede udgifter vil udgøre 12,2 pct. af BNP i 2070, i et scenarie med lavere vækst i totalfaktorproduktiviteten. Også i dette scenarie er der signifikante forskelle landene imellem, herunder som følge af forskelle i den demografiske udvikling, pensionssystemerne og reformgennemførelsen.
 5. De offentlige udgifter til sundhed og ældrepleje ventes at stige med 2 pct.-point af BNP i basisscenariet og udgøre 10,3 pct. af BNP i 2070, hvilket primært tilskrives befolkningsudviklingen. Medtages ikke-demografiske udgifter samt andre udgifter til sundheds- og ældreplejen skønnes en stigning i udgifternes andel af BNP på op mod 4,9 procentpoint fra 2019 til 2070.
 6. Den ekstraordinære usikkerhed om BNP-væksten sfa. COVID-19-krisen er forsøgt reflekteret i to supplerende scenarier. Det første antager en langsommere genopretning i fremskrivningsperiodens første år, mens det andet antager en permanent lavere BNP-vækst som følge af en negativ strukturel effekt af krisen, herunder især på arbejdsstyrken.
- Rådet bekræfter, at håndteringen af udfordringerne, der fremhæves i aldringsrapporten, vil kræve, at EU-landene adresserer deres landespecifikke udfordringer. Rådet opfordrer til, at EU-landene adresserer de økonomiske og budgetmæssige konsekvenser af aldringen ved at øge beskæftigelsen og produktiviteten, herunder bl.a. ved at reducere kønsforskelle på arbejdsmarkedet og reformere pensionssystemerne samt sundheds- og plejesektoren. Rådet opfordrer EU-landene til at implementere landespecifikke anbefalinger under det europæiske semester vedr. de offentlige financers holdbarhed, herunder også i relation til genopretningsfaciliteten.
 - Rådet bifalder, at der inden for de sidste 10 år er gennemført pensionsreformer i mange lande, der styrker de offentlige finanser og øger tilbagetrækningsalderen. Rådet understreget behovet for, at pensionssystemerne både er tilstrækkelige og holdbare. Rådet noterer, at reformerne i flere lande ikke står mål med behovet for at dæmpe stigningen i offentlige pensionsudgifter, og at reformer i visse tilfælde er blevet rullet tilbage. Rådet noterer, at risiciene for tilbagerulning af reformer kan modgås ved at sikre nationalt ejerskab til de konkrete reformer. Rådet understreger, at EU-landene fortsat skal gennemføre tiltag mhp. at øge den effektive pensionsalder, fremme incitamenter for ældre til at blive på arbejdsmarkedet samt i højere grad at koble pensionsalderen til den forventede levetid. Samtidig skal tilbagerulning af allerede gennemførte tiltag undgås.

- Rådet genbekræfter, at der bør sikres både finanspolitisk holdbarhed og adgang til sundheds- og ældrepleje af høj kvalitet for alle ved at forbedre effektiviteten af sundheds- og ældreplejen. I den forbindelse fremhæver Rådet, at investeringer i forebyggelse og primær pleje er afgørende for at styrke sundhedssystemerne. Rådet understreger, at COVID-19-krisen har tydeliggjort vigtigheden af reformer og investeringer i sundhedssektoren, herunder med henblik på at øge krisehåndteringskapaciteten og forbedre kriseberedskaber.
- Rådet opfordrer Kommissionen til at tage højde for resultaterne i aldringsrapporten i analyser og overvågning under det europæiske semester og generelt tage højde for udfordringerne identificeret i rapporten i koordineringen af den økonomiske politik.
- Rådet opfordrer Kommissionen til at gennemføre den regelmæssige vurdering af holdbarheden af de offentlige finanser i EU-landene frem mod begyndelsen af 2022 ved hjælp af aldringsrapportens resultater og fremskrivninger.
- Rådet understreger vigtigheden af en transparent og aktiv informationsudveksling mellem Eurostat og de nationale statistiske institutioner. Rådet opfordrer Eurostat til generelt at prioritere befolkningsfremskrivningerne højt og fortsat forbedre afrapporteringen til den økonomisk-politiske komité (EPC). Rådet opfordrer Kommissionen og den økonomisk-politiske komité til at forberede den næste aldringsrapport i 2024.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Rapporten er en del af det økonomiske samarbejde i EU, der skal fremme reformer med positive effekter på vækst og langsigtet finanspolitisk holdbarhed, herunder gennem lavere udgiftsstigninger relateret til aldringen.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes at tilslutte sig aldringsrapporten 2021 og vedtage rådskonklusionerne med det ventede hovedindhold.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan tilslutte sig aldringsrapporten 2021 og støtte rådskonklusionerne med det ventede hovedindhold. Regeringen lægger generelt vægt på, at der sikres holdbare offentlige finanser som grundlag for en sund økonomisk udvikling i de enkelte lande og i EU som helhed.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg. Aldringsrapporten fra 2018 blev forelagt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN 25. maj 2018.

Dagsordenspunkt 10: Forberedelse af G20-finansministtermøde, 7.-10. juli 2021

1. Resume

ECOFIN skal drøfte en fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 7.-10. juli 2021. Der foreligger endnu ikke udkast til fælles EU-holdning til G20-mødet, men EU-holdningerne til disse møder ventes generelt at afspejle de fælles EU-holdninger til de seneste internationale møder, herunder G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 7. april 2021.

2. Baggrund

Italien overtog 1. december 2020 det roterende formandskab for G20 fra Saudi-Arabien. Der afholdes G20-topmøde for stats- og regeringschefer 30.-31. oktober 2021 i Rom, Italien. De økonomiske og finansielle emner vil løbende blive forberedt under G20-møderne for finansministre og centralbankschefer, hvor næste møde afholdes 7.-10. juli 2021.

Senest blev der afholdt G20-møde for finansministre og centralbankchefer 7. april 2021. På mødet lagde EU blandt andet vægt på følgende:

- Genopretningen efter COVID-19 pandemien ventes at tage til i anden halvdel af 2021 som følge af lempelige økonomisk-politiske tiltag og udrulningen af vacciner. Genopretningen ventes dog at være ulige på tværs af lande og sektorer, og den vil være afhængig af tilgængeligheden af effektive vacciner.
- EU ser fortsat behov for en lempelig finanspolitik, der er rettidig, målrettet og midlertidig, og som løbende justeres i lyset af pandemiens udvikling og tilpasses de enkelte landes situationer. Det er vigtigt, at støttetiltagene ikke trækkes tilbage for tidligt. Når genopretningen er godt på sporet, bør fokus øges på tiltag, der styrker holdbarheden af de offentlige finanser, samtidig med at investeringsniveauet understøttes, og sammensætningen af de offentlige finanser forbedres.
- EU ser frem til en status og kommende opdateringer af G20's COVID-19-handlingsplan vedr. samarbejde om understøttelse af den globale økonomi og sundhedsmæssige tiltag under COVID-19-pandemien. Opdateringen bør specielt fokusere på passende økonomisk-politiske tiltag, der fremmer en stærk, bæredygtig og retfærdig genopretning, der bl.a. udnytter de grønne og digitale muligheder.
- Håndteringen af klimaforandringerne bør være centralt placeret på G20-dagsordenen. Klimaforandringerne er forbundet med store økonomiske konsekvenser og kræver derfor en globalt koordineret indsats.
- EU støtter, at bæredygtig finansiering igen er en del af G20's diskussioner og støtter det videre arbejde med at analysere klimarisici i relation til det finansielle system. EU ser også frem til evalueringer vedr. de foreløbige erfaringer med den økonomiske håndtering af COVID-19, grænseoverskridende betalinger og muligheden for digitale valutaer udstedt af centralbanker. EU-landene finder, at ingen såkaldte *globale "stablecoins"* (dvs. kryptoaktiver, hvis værdi knyttes til værdien af f.eks. en eller flere valutaer udstedt af centralbanker og med potentiale for global udbredelse) bør benyttes, før alle lovgivningsmæssige og tilsynsmæssige krav for disse er tilstrækkeligt behandlet.

- EU finder, at det bør have den højeste prioritet at finde globale løsninger vedr. beskattningen af den digitale økonomi. EU-landene opfordrer til, at der opnås en global konsensusløsning senest medio 2021. EU støtter det italienske G20-formandskabs prioriteter om at fremme implementering af BEPS-anbefalingerne (*Base Erosion and Profit Shifting*), som bekæmper udhuling af selskabsskattebasen og kunstig flytning af overskud til lavskattelande. EU støtter også G20-formandskabets prioriteter vedr. at sikre robuste skattesystemer og skattegenomsigtighed samt fortsat at støtte udviklingslande i arbejdet med at styrke deres nationale skattesystemer.
- EU støtter en gennemsigtig implementering af det fælles G20-Parisklub⁸ gælds-henstandsinitiativ (*Debt Service Suspension Initiative, DSSI*), der skal lette gældsbe- talingsbyrden for lavindkomstlande ifm. COVID-19-pandemien. EU er åben for at forlænge DSSI frem til slutningen af 2021 under særlige betingelser, her- under betinget af en detaljeret vurdering af IMF og Verdensbanken.
- EU-landene opfordrer til, at G20/Parisklub-aftalen om en fælles ramme for be- handling af uholdbare gældsudfordringer⁹ implementeres hurtigt. EU er åben for at se nærmere på, om den fælles ramme skal udvides for mellemindkomst- lande med gældsudfordringer, alt imens det anerkendes, at ressourcer til gælds- lettelse bør prioriteres til lavindkomstlande. EU er også åben for at drøfte øv- rige muligheder for at håndtere lavindkomstlandes finansieringsudfordringer, hvis der er behov.
- EU-landene støtter fortsat et stærkt, kvotebaseret IMF med tilstrækkelige res- sourcer. Internationale finansielle institutioner som IMF skal fortsat undersøge nye værktøjer, der kan bistå lande, i takt med at krisen udvikler sig. EU er her villig til at støtte en ny generel tildeling af IMF's reserveaktiv SDR¹⁰ på basis af IMF's vedtægter og et detaljeret IMF-forslag, der dokumenterer behov og ef- fekter (en ny generel SDR-tildeling vil indebære, at IMF skaber nye SDR til alle centralbanker i IMF-landene, hvorefter lavindkomstlande kan veksle de nye SDR til brugbar valuta hos andre centralbanker i udviklede økonomier).

Skriftlig kommuniké fra G20-møde 7.- april 2021

Det italienske G20-formandskab har efter mødet 7. april 2021 offentliggjort et kom- muniké, som angiver, at G20 nåede til enighed om bl.a. følgende:

- De globale økonomiske udsigter er fortsat usikre, men forbedrede i lyset af særligt vaccineudrulning og fortsatte støttetiltag.
- G20 vil gøre brug af alle tilgængelige tiltag, så længe det er nødvendigt, for at understøtte genopretningen – herunder ved at understøtte beskæftigel- sen, bekæmpe den stigende ulighed og styrke den finansielle stabilitet – samtidig med, at der sikres finanspolitisk holdbarhed.

⁸ Parisklubben er et internationalt forum af offentlige kreditorlande, herunder Danmark, der bl.a. forhandler gældsomlægning for mellem- og lavindkomstlande.

⁹ For uddybning af aftalen henvises til punkt 5 i samlenotatet vedr. uformel videokonference for EU's økonomi- og finansministre 1. december 2020 oversendt til Folketingets Europaudvalg 18. december 2021.

¹⁰ SDR er IMF's regnskabsenhed, som IMF benytter internt og over for IMF-landene, og er et aktiv, der kan bruges som betalingsmiddel imellem centralbanker inden for IMF. SDR er værdisat ud fra en samling ("kurv") af de store valutaer, dvs. amerikanske dollars, euro, britiske pund, japanske yen og kinesiske ren-minbi.

- G20 er enige om en sidste forlængelse af det fælles G20-Parisklub gælds-henstandsinitiativ (DSSI), der giver lavindkomstlande mulighed for at suspendere gældbetalingsbyrden til udgangen af 2021. G20 tilskynder til, at både offentlige og private kreditorer deltager i DSSI.
- G20 vil fortsætte samarbejdet om et globalt fair, bæredygtigt og moderne internationalt skattesystem mhp. at opnå en global konsensusløsning medio 2021. Man anerkender hidtidige fremskridt i OECD og opfordrer til, at udestående håndteres mhp. at opnå en aftale inden for den fastsatte frist.
- G20 opfordrer IMF til at fremlægge et detaljeret forslag til en ny generel tildeling af såkaldte SDR på ca. 650 mio. USD mhp. at øge den globale likviditet og understøtte genopretningen. Man opfordrer også IMF til at undersøge eventuelle muligheder for, at lande frivilligt kan omfordele deres SDR til sårbare lande.

3. Formål og indhold

Der foreligger endnu ikke et udkast til fælles EU-holdning til G20-mødet 7.-10. juli 2021. ECOFIN ventes at give Rådets Økonomiske og Finansielle Udvalg (EFC) mandat til at færdiggøre EU's position i forlængelse af hidtidige EU-prioriteringer ift. G20-møderne. Holdningerne ventes generelt at afspejle den fælles EU-holdning til G20-mødet for finansministre og centralbankchefer 7. april 2021.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet udtaler sig ikke i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Ikke relevant.

7. Økonomiske konsekvenser

Sagen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Overordnet ventes G20-arbejdet som helhed at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i det omfang, det understøtter global økonomisk vækst og beskæftigelse samt finansiell og økonomisk stabilitet.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Landene ventes generelt at kunne støtte en fælles EU-holdning til G20-mødet 7.-10. juli 2021 i forlængelse af hidtidige EU-prioriteringer.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan støtte en fælles EU-holdning til G20-mødet 7.-10. juli i forlængelse af hidtidige EU-prioriteringer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen om G20-mødet 7.-10. juli 2021 er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.